

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**МЕНЕДЖЕНТ І АДМІНІСТРУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	вибіркова	Форма навчання:	заочна
Освітній ступінь:	магістр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	<u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u>		
Освітня програма:	<u>Економіка та управління підприємствами. Менеджмент проектів і консалтинг</u>		
Рік навчання:	1	Семестр:	1, 2
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: 4- лекції; 4- семінарські; 112 - самостійна робота)		
Мова викладання:	українська		

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Метіль Тетяна Костянтинівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління підприємництво та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємництво та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: metil_t@idguonline.net

Години консультацій на кафедрі: середа, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності» призначена для поглиблення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за спеціальностями 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; але може бути цікавою та корисною й студентам інших спеціальностей.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: сукупність господарських, економічних, правових, фінансових відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Мета і завдання навчальної дисципліни полягає в отриманні студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), а також набутті навичок їх практичного використання.

Передумови для вивчення дисципліни. Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Менеджмент», «Економіка підприємства».

Міждисциплінарні зв'язки вивчення дисципліни тісно повзано з навчальними дисциплінами: «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання», «Конкурентоспроможність підприємства», «Економіка і організація інноваційно-інвестиційного розвитку суб'єктів господарювання», «Стратегічний менеджмент та маркетинг».

4. Результати навчання

Студенти, які опанують дисципліну «Менеджмент і адміністрування зовнішньоекономічної діяльності» повинні набути такі результати навчання:

1. Знати:

- сучасну термінологію міжнародного бізнесу;
- методи та інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- особливості та тенденції сучасного етапу розвитку світового ринку;
- критерії відбору міжнародних ринків;
- принципи вибору способу виходу на зовнішні ринки;
- особливості товарної та цінової політики на світових ринках;
- порядок розробки та укладання міжнародних контрактів;
- принципи міжнародних розрахункових та кредитних відносин;
- особливості оподаткування, страхування ЗЕД, її митного і валютного регулювання.

2. Уміння :

- збирати та аналізувати інформацію з метою вибору та дослідження закордонних ринків;
- аргументувати рішення про вихід на зовнішні ринки;
- оцінювати кон'юнктuru зарубіжного ринку;
- планувати стратегію виходу на зовнішні ринки, обґрутувуючи її вибір;
- розробляти міжнародний товарний асортимент;
- розраховувати експортні ціни; здійснювати пошук та оцінку закордонних партнерів;
- здійснювати й укладати міжнародні контракти, розрахунки за ними;
- планувати розміри податків за підсумками ЗЕД, вміти оптимізувати їх; розраховувати митну вартість товару, суму мита, митних зборів, ПДВ при перевезенні товарів через кордон;
- здійснювати операції з валютними цінностями;
- страхувати зовнішньоекономічні операції.

3. Комуникація :

- показувати уміння працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.
- використовувати сучасні комп’ютерні і телекомуникаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- оволодіти навичками письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

4. Автономність та відповідальність .

- відповідальність за прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- управління комплексними діями або проектами.
- відповідальність професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб.
- здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

5. Структура дисципліни

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність як складова економіки підприємства.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки.</p> <p>2. Функції зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>4. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.</p>	<p>1.Батченко Л.В., Дятлова В.В., Мойсеєнко К.Є., Ткаченко О.Г. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н., проф Дятлової В.В. У 2-х частинах. Частина I. Харків: Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с</p> <p>2.Пазуха М.Д. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. К.: ТОВ “Кондор”, 2018. 230с.</p> <p>3.Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України. (№N 959-XII від 16. 04. 1991 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12.</p> <p>4.Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. <i>Український журнал прикладної економіки</i>. 2019. Том 4. № 1. С. 85-93</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1.Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки.</p> <p>2.Функції зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3.Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>4.Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності.</p>	<p>1. Батченко Л.В., Дятлова В.В., Мойсеєнко К.Є., Ткаченко О.Г. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н., проф Дятлової В.В. У 2-х частинах. Частина I. Харків: Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с</p> <p>2.Пазуха М.Д. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. К.: ТОВ “Кондор”, 2018. 230с.</p> <p>3.Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України. (№N 959-XII від 16. 04. 1991 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12 .</p> <p>4.Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. <i>Український журнал прикладної економіки</i>. 2019. Том 4. № 1. С. 85-93</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготуйте відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Процес менеджменту ЗЕД в організації. - Застосування функціонального підходу до менеджменту ЗЕД. - Керівна і керована системи у менеджменті ЗЕД. - Світовий досвід управління ЗЕД підприємств. - Особливості ЗЕД та управління нею на великих, середніх та малих підприємствах. 	<p>1. Батченко Л.В., Дятлова В.В., Мойсеєнко К.Є., Ткаченко О.Г. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н., проф Дятлової В.В. У 2-х частинах. Частина I. Харків: Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с</p> <p>2.Пазуха М.Д. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. К.: ТОВ “Кондор”, 2018. 230с.</p> <p>3.Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України. (№N 959-XII від 16. 04. 1991</p>

	<p>p.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12 .</p> <p>4. Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. <i>Український журнал прикладної економіки.</i> 2019. Том 4. № 1. С. 85-93</p>
--	---

Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>2. Нормативно-правові акти України щодо зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3. Основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>4. Державне регулювання.</p> <p>5. Характеристика недержавних органів регулювання зовнішньоекономічної діяльності: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі та подібне.</p> <p>6. Економічні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності: податки, збори.</p>	<p>1. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с</p> <p>2. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності"(ВВР), 2005, № 48, ст.483.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text</p> <p>3. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 17 травня 2012 р. № 4782-VI.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4782-17#Text</p> <p>4. Постанова Кабінету Міністрів України від від 18 січня 2003 р. № 93 «Про спрощення плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-2003-p#Text</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>2. Нормативно-правові акти України щодо зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3. Основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>4. Державне регулювання.</p> <p>5. Характеристика недержавних органів регулювання зовнішньоекономічної діяльності: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі та подібне.</p> <p>6. Економічні інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності: податки, збори.</p>	<p>1. Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. <i>Український журнал прикладної економіки.</i> 2019. Том 4. № 1. С. 85-93</p> <p>2. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с</p> <p>3. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності"(ВВР), 2005, № 48, ст.483.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text</p> <p>4. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у</p>

	<p>сфері господарської діяльності» від 17 травня 2012 р. № 4782-VI.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4782-17#Text</p> <p>5. Постанова Кабінету Міністрів України від від 18 січня 2003 р. № 93 «Про спрощення плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-2003-p#Text</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготуйте реферат на одну із пропонованих тем:</p> <p>1.Характеристика адміністративних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>2.Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3.Реєстрація зовнішніх контрактів. Оперативне регулювання. Нетарифні методи регулювання, їх класифікація і характеристика.</p> <p>4.Механізм реалізації квот і ліцензій при здійсненні експорту та імпорту товарів.</p> <p>5.Система ліцензування і квотування.</p> <p>6.Антидемпінгове та компенсаційне мито.</p> <p>7.Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності</p>	<p>1. Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. <i>Український журнал прикладної економіки</i>. 2019. Том 4. № 1. С. 85-93</p> <p>2. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с</p> <p>3. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності"(ВВР), 2005, № 48, ст.483.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text</p> <p>4. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 17 травня 2012 р. № 4782-VI.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4782-17#Text</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України від від 18 січня 2003 р. № 93 «Про спрощення плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-2003-p#Text</p>

Тема 3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни</p>	
<p>Семінарське заняття (- год.): непередбачено у робочій програмі</p>	

навчальної дисципліни	<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготуйте відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Декларування товарів, форми декларування, процедура декларування. - Поняття вантажної митної декларації. - Поняття митної вартості. - Механізм нарахування та види митних платежів . - Митні збори, нарахування акцизного збору та ПДВ. <p>Задача 8.</p> <p>Визначте суму митних зборів, що підлягають сплаті, якщо митна вартість товару складає Q дол. США. Товар знаходився на ліцензійному складі протягом N діб. Митне оформлення здійснювалося З працівниками митниці в вихідний день протягом G годин. Валютний курс НБУ на момент здійснення платежів складав 10,2305 грн./євро і 8,0805 дол. США/грн.</p>
-----------------------	---

Тема 4. Зовнішньоторговельні операції підприємств.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготуйте відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну (бартер). - Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. - Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди типу «світч», угоди типу, «офсет», рамочні угоди, угоди позитивної зустрічної торгівлі, угоди щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту і обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів країни-імпортера. <p>Аналітичні завдання:</p>	<p>1. Завгородній А. В. Принципи зовнішньоекономічної діяльності: національні та регіональні виміри. <i>Український журнал прикладної економіки</i>. 2019. Том 4. № 1. С. 85-93</p> <p>2. Малишко Е. О. Аналіз зв'язку посередників та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. № 25. С. 149-153. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/25_1_2019ua/34.pdf</p> <p>3. Про валюту і валютні операції: Закон України. (Документ 2473-VIII, від 21.06.2018 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19.</p>

Завдання 1. Охарактеризуйте правові режими зовнішньоекономічної діяльності, заповніть таблицю.

Таблиця Характеристика правових режимів зовнішньоекономічної діяльності:

Правовий режим	Характеристика
Режим найбільшого сприяння	Це норма прикордонного режиму, що однаково важлива як для торгівлі, так і для інвестицій при допуску товарів чи інвестицій в країну. Режим, що надається третій державі, автоматично розповсюджується і на державу, якій первоочатково був наданий режим найбільшого сприяння.
Національний режим	
Спеціальний правовий режим	

4. Про режим іноземного інвестування: Закон України. (19.03.1996 № 93/96-BP). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%BC%D1%80>.

5. Додін Є. В. Міжнародне співробітництво з питань митної справи: навч. посіб. Нац. ун-т політехніки, 2015. 230 с

6. Постанова Кабінету Міністрів України від від 18 січня 2003 р. № 93 «Про спрощення плати за виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів» . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-2003-%D0%BC%D1%80>

Тема 5. Контракт у зовнішньоекономічної діяльності.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Завдання для самостійної роботи: 1. Підготуйте відповіді на питання: - Типові контракти в міжнародній торгівлі. - - Торгові звичаї та їх значення. -Можливий набір умов (розділів) контракту. -Умови контракту: обов'язкові та додаткові. -Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. -Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. -Базисні умови поставки. Транспортні умови. Термін і дата постачання. - Паکування і маркування. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. - Рекламації і санкції. Арбітраж	1. Податковий кодекс України: спеціальний випуск бухгалтерського тижневика «Дебет-кредит» від 27.12.2010 р. К.: Новий друк, 2010. 288 с. 2. Козик В. В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. Посіб / В. В. Козик, Л.А. Панкова та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 608 с. 3. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. Харків: Видавництво "Форт", 2017. 222 с. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус та ін. Київ: ЦНУЛ, 2017, 512 с.

Тема 6. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Завдання для самостійної роботи: <i>Підготувати доповідь</i> 1. Державна політика в Україні щодо валютного регулювання. 2. Принципи організації валютно-кредитного механізму зовнішньоекономічної діяльності підприємств. 3. Діяльність Укрексімбанку. 4. Валютні операції. Порядок придбання і використання валюти. 5. Фінансова звітність резидентів. 6. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті.	<p>1. Козик В. В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. Посіб / В. В. Козик, Л.А. Панкова та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 608 с.</p> <p>2. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. Харків: Видавництво "Форт", 2017. 222 с.</p> <p>3. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус та ін. Київ: ЦНУЛ, 2017, 512 с.</p> <p>Про валюту і валютні операції: Закон України. (Документ 2473-VIII, від 21.06.2018 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19 .</p>

Тема 7. Транспортне забезпечення та страхування зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	

<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготувати конспект</i></p> <p>1. Принципи управління комерційною діяльністю транспортних установ в Україні.</p> <p>2. Транспортні умови комерційних контрактів.</p> <p>3. Фрахт та страхування міжнародних перевезень.</p> <p>4. Види міжнародних перевезень: морські, автомобільні, повітряні, залізничні.</p> <p>5. Організація та технологія міжнародних перевезень.</p> <p>.</p>	<p>1. Податковий кодекс України: спеціальний випуск бухгалтерського тижневика «Дебет-кредит» від 27.12.2010 р. К.: Новий друк, 2010. 288 с.</p> <p>2. Полянська А. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств нафтогазового комплексу: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 250 с.</p> <p>3. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с</p> <p>4. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів): навчальний посібник / К. В. Ковтуненко, О. М. Коваленко, О. В. Станіславик та ін. ; за ред. К. В. Ковтуненко. Київ : Центр учебової літератури, 2018 . 504 с.</p> <p>5. Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності"(ВВР), 2005, № 48, ст.483.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text</p> <p>6. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оптимізації видачі документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» від 17 травня 2012 р. № 4782-VI.URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4782-17#Text</p>
---	--

Тема 8. Форми розрахунків та інвестування у зовнішньоекономічній діяльності.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
Семінарське заняття (- год.): непередбачено у робочій програмі навчальної дисципліни	
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Підготувати конспект</i></p> <p>1. Форми платежу: готівка, авансовий, в кредит.</p> <p>2. Кредитні засоби платежу.</p> <p>3. Чеки, їх види, гарантії. Вексель: форма, акцепт, аваль.</p> <p>4. Банківський переказ.</p> <p>5. Види акредитивів, загальні положення щодо використання.</p>	<p>1. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2002 р. N 1569 «Про затвердження Порядку справляння єдиного збору у пунктах пропуску через державний кордон». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1569-2002-п#Text</p> <p>2. Податковий кодекс зі змінами та доповненнями (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text</p>

	<p><u>17#Text</u></p> <p>3. Конституція України: № 254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 Київ: Центр учебової літератури, 2012. 248 с.</p> <p>4. Козик В. В. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. Посіб / В. В. Козик, Л.А. Панкова та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 608 с.</p> <p>5. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. Харків: Видавництво "Форт", 2017. 222 с.</p>
--	---

Тематика рефератів:

1. Нормативно-правове забезпечення ЗЕД України.
2. Механізм регулювання ЗЕД України.
3. Зовнішня торгівля як основна форма ЗЕД: показники, форми, методи.
4. Зміст, принципи та порядок заключення міжнародних господарських контрактів (МГК).
5. Базові умови поставок товарів. Інкотермс'90.
6. Типи і види МГК.
7. Економічні санкції в МГК.
8. МГК про факторинг та франчайзинг.
9. Механізм формування інтернаціональної вартості товару.
10. Механізм ціноутворення на світовому ринку.
11. Система світових цін.
12. Валюта. Валютні цінності. Валютний курс та їх види.
13. Державне та недержавне регулювання ЗЕД.
14. Іноземне інвестування та його форми.
15. Стратегія і тактика ділового спілкування.
16. Посередники у зовнішній торгівлі.
17. Вартісні методи регулювання ЗЕД.
18. Регіональні особливості і ЗЕД України.
19. Валютні операції та їх види.
20. Спеціальний режим регулювання ЗЕД в Україні.
21. Клірингова система міжнародних розрахунків.
22. Суб'єкти, загальні форми, умови та правова основа міжнародних розрахунків.
23. Міжнародна міжбанківська телекомуникаційна система (СВІФТ).
24. Суть і конкретні форми міжнародних розрахунків.
25. Валютно-фінансові умови МГК.
26. Міжнародні розрахунки за інкасо.
27. Міжнародні розрахунки за документарним акредитивом.
28. Банківські перекази та розрахунки чеками.
29. Відкритий рахунок та авансовані платежі.
30. Суть, суб'єкти, принципи і форми міжнародного кредиту.
31. Системи оподаткування ЗЕД в Україні.
32. Митне регулювання ЗЕД в Україні.
33. Валютне регулювання ЗЕД в Україні.
34. Кон'юктура світового ринку.
35. Конкурентноспроможність товару на світовому ринку.

36. Суть і форми спільного підприємства,
37. Показники ефективності ЗЕД.
38. Тарифне і нетарифне регулювання зовнішньої торгівлі.
39. Фірмовий кредит та його види.
40. Банківський кредит та його види.
41. Страхування ЗЕД
42. Акцептно-рамбурський кредит.
43. Шляхи створення та специфіка управління СП.
44. Транспортне забезпечення ЗЕД.
45. Вексельний кредит.
46. Методи стимулювання експорту та імпорту.
47. Нетарифні методи обмеження зовнішньоторговельних операцій.
48. Митні збори, їх види та використання.
49. Міжнародний науково-технічний обмін.
50. Паушальні платежі.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант 1

1. Проведіть дослідження зовнішнього середовища функціонування організації, здійсніть його структурування та проаналізуйте вплив виду діяльності на структурування зовнішнього середовища. Результати проведенного аналізу виявлених груп факторів зовнішнього середовища наведіть в табл.1.

Обґрунтуйте, як зміни характеристик окремих компонентів зовнішнього середовища впливають на цілі діяльності організації.

2. Здійсніть структурування внутрішнього середовища та проаналізуйте вплив на нього специфіки діяльності організації. Результати проведенного аналізу виявлених груп факторів внутрішнього середовища організації (з розгорнутою характеристикою сильних і слабких сторін) наведіть за формулою табл. 2.

3. Проведіть порівняльний SWOT- аналіз.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahneni_zi_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу.

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; вирішення ситуаційних завдань тощо.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включені до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnologij-dyst.-navch.-2020.pdf>).

Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

Викладач

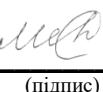

(підпис)

Метіль Т.К.
(ПІБ)

Затверджено на засідання кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Протокол № 3 від 14 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.
(ПІБ)

